

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет інститут
Навчально-науковий інститут мистецтв**

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи композиції і кольорознавства

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма **Дизайн**

Спеціалізація **022.01 Дизайн одягу**

Спеціальність **022 Дизайн**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи композиції і кольорознавства
Викладач (і)	Повшик Світлана Яремівна
Контактний телефон викладача	0957634559
E-mail викладача	svitlana.povshyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях; з приводу деталей виконання завдань онлайн у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дана дисципліна передбачає ознайомлення студентів з колом практичних прикладів та теорією композиції, формування у них методологічного підходу при вирішенні різнопланових завдань з композиції та росту професійної майстерності. Блок «Кольорознавство» вивчає теорію використання кольору в різних галузях людської діяльності мистецтва і дизайну та спрямований на інші навчальні курси, в яких враховується робота з кольором, що відповідають на питання загально-художнього розвитку, і на спеціальні питання образотворчості та художнього проектування у дизайні

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: Формування розуміння будови (структури) об'єкту дизайну, розташування і зв'язок його частин, обумовлених їх компонованням, у відповідності до його функції та технічної ідеї твору, його художньо-образним задумом. Досягнення комплексної єдності та упорядкованості шляхом використання композиційних засобів. Вивчення системи композиційних закономірностей, що має на меті розвиток об'єктивно загального композиційного відчуття міри; формування суб'єктивної волі дизайнера, його композиційної майстерності, художніх навиків, уяви на основі творчого переосмислення дійсності і розвитку образно-асоціативного мислення.

Отримання базових знань з кольорознавства, які сприяють формуванню цілісного уявлення про художньо-естетичні властивості кольору, закономірності та унікальність створення кольорової гармонії мистецького, твору та колориту у дизайн-об'єкті, різних прийомів використання кольору в побудові композиції, контрастів і нюансів та співвідношення кольору з іншими компонентами художньої форми, такими, як лінія, пластика, світлотінь.

Завдання: формування професійної грамоти, засвоєння методів і засобів творчого самовираження у процесі дизайнерської діяльності

4. Програмні компетентності та результати навчання

- знати закони композиції і кольорознавства;
- знати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів в дизайні одягу;
- знати морфологічні, стилеві та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну одягу;
- вміти збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику композиції та кольорознавства, фахову термінологію;
- вміти аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень в дизайні одягу;
- вміти розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

3. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	104
самостійна робота	232

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1,2	022.01 Дизайн одягу	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
1. Поняття композиції. Особливість композиції в дизайні.	2		10
2. Види композицій.	2		10
3. Елементи композиції. Принципи взаємодії форм на площині.	2		10
4. Кольорове коло. Таблиці кольорових гармоній.	2		10
5. Асоціативна роль графічних засобів, кольору при створенні художнього образу на основі біонічних джерел.	2		10
6. Рівновага форм, способи їх взаємодії.		10	10
7. Порушення площини лінією.		10	10
8. Статика. Принцип організації симетричний і асиметричний.		10	10

9. Динаміка. Принцип організації симетричний і асиметричний.		10	10
10. Композиційний центр, пауза, домінанта, акцент.		10	10
11. Пластичні форми і лінії.		10	10
12. Ритм. Метр.		10	10
13. Зорові ілюзії.		10	10
14. Асоціація, інтепритація, стилізація		10	12
15. Біоніка		14	10
Конспект			50
Всього	10	104	132

4. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
<p>Система методів оцінювання даної дисципліни складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - огляд творчих практичних завдань - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - тестування і опитування. Такі форми контролю дозволяють перевірити засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу; проводиться після вивчення кожної теми; 				

	Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів).
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність усіх практичних завдань та усіх лекцій в конспекті.

5. Політика навчальної дисципліни

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:

- систематично відвідувати заняття. Пропуск заняття не є підставою невиконання практичної роботи.
- вести конспекти лекцій; вітається індивідуальний, креативний підхід до оформлення конспекту, самостійне опрацювання додаткової інформації до теми.
- бути активним в роботі на практичних заняттях; завжди мати індивідуальні матеріали та приладдя; брати участь в обговоренні та вміти давати критичну оцінку як своїм так і роботам одногрупників;
- додаткову інформацію та поточні консультації можна отримати у викладача використовуючи онлайн спілкування в месенджері, де створюється група і участь кожного студента є обов'язкова, або електронною поштою; зі зразками робіт можна ознайомитись в датках дистанційної форми викладання дисципліни або на сторінці викладача у фейсбуці <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2090807304477029&set=a.2090807244477035&type=3&theater>
- https://www.facebook.com/profile.php?id=100006433406108&sk=media_set&set=a.2144912365733189&type=3
- https://www.facebook.com/profile.php?id=100006433406108&sk=media_set&set=a.2147113772179715&type=3
- обов'язковим є дотримання правил академічної доброчесності яка у випадку виконання практичних робіт виключає пряме копіювання як інтернет-звірців так і робіт студентів попередніх курсів; виявлення плагіату унеможливорює отримання позитивної оцінки з відповідного завдання, тобто воно не атестується.
- студент зобов'язаний підтримувати атмосферу доброзичливості серед одногрупників; на парах категорично забороняється створювати конфліктні ситуації, вести бесіди що не мають відношення до навчальної дисципліни;
- оцінювання робіт відбувається прозоро, тільки у присутності студента і всієї групи, шляхом обговорення та конструктивного дискутування;
- студент має право на захист своєї роботи, однак це має бути аргументовано і об'єктивно, тобто підкріплено достатніми знаннями теоретичних засад композиції.

6. Рекомендована література

1. Антонович Є. А. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін / Є. А. Антонович, М. А. Щерба, В. А. Шпільчак, Н. І. Саваріна, Л. К. Грач. – Ч. І. : Основи художнього конструювання. Основи композиції. Педагогічна практика. – Івано-Франківськ, 1995. – 150 с.
2. Голубева О. Л. Основы композиции / О. Л. Голубева. – М. : Изобраз. искусство, 2001. – 120 с. : ил.
3. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір : навчальний посібник /

Богдан Губаль ; за ред. Є. А. Антоновича. – ІваноФранківськ – Тернопіль : ПЦ Матвей, 2011. – 240 с. ; іл.

4. **Губаль Б. І.** Методичні рекомендації до курсу «Композиція» для студентів ОКР «Бакалавр» III-IV семестри / Б. І. Губаль. – Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
5. **Губаль Б. І.** Методичні рекомендації до курсу лекцій з «Композиції» для студентів ОКР «Бакалавр» III-IV семестри / Б. І. Губаль. – Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
6. **Ковалев В.Ф.** Золотое сечение в живописи: Учеб. Пособие / Ф. В. Ковалев. – К. : Выща школа, 1989. – 143 с.
7. **Ковальчук Н. А.** Композиция. Художественные средства / Н. А. Ковальчук. – М. : Плакат, 1990. – 32 с.
8. **Костенко Т.В.** Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник / Т. В. Костенко. – Харків : ХДАДМ, 2003. – 256 с.
9. **Семчук Л. Я.** Основи композиції: навчально-методичні рекомендації до проведення теоретичних занять з курсу для студентів напряму підготовки 6.020200 – «Дизайн», ОКР «Бакалавр» у I семестрі / Л. Я. Семчук. – Івано-Франківськ, 2011. – Ч. 1. – 40 с.
10. **Станкевич М. Є.** Система композиційних закономірностей / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич // Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів : Світ, 1992. – С. 243–261.
11. **Яковлєв М. І.** Композиція + геометрія / М. І. Яковлєв. – К. : Каравелла, 2007. – 240 с.
12. **Иттен И:** Искусство цвета. - М.: Аронов, 2001.
13. **Миронова Л. Н.** Цвет в изобразительном искусстве. — Минск, Беларусь, 2002.
14. **Печенюк Т.** Кольорознавство. - К.: Грані-Т, 2009. - 192 с.
  1. akademiki@ukr.net
  2. koloristika.info/t_enk.php
  3. www.mirknig.com/
  4. www.knigu.com/
  5. www.lib.com.ua/

Викладач

старший викладач Повшик С.Я.